

Home > Documenten

Premieheffing AWBZ

Kamerstuk, 5-7-2004

De Voorzitter van de Eerste Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20017
2500 EA DEN HAAG

DBO-CB-U-2487445

5 juli 2004

Mijn ambtsgeenoot van Sociale Zaken en Werkgelegenheid heeft bovengenoemde brief aan mij gezonden met het verzoek de behandeling ervan over te nemen aangezien het onderwerp op mijn beleidsterrein ligt. Uw griffie is telefonisch van deze overdracht op de hoogte gesteld. Naar aanleiding van uw brief merk ik het volgende op.

Alvorens de Commissie een zaak tegen een lidstaat aanspant bij het Europees Hof van Justitie krijgt een lidstaat verschillende mogelijkheden om zijn standpunt in een bepaalde aangelegenheid naar voren te brengen en zijn leven te beteren. Op basis van correspondentie tussen een lidstaat en de Commissie over een onderwerp vormt de Commissie zich een oordeel over het handelen van een lidstaat. Komt zij op grond daarvan tot de conclusie dat een lidstaat in strijd handelt met zijn Europeesrechtelijke verplichtingen dan stuurt zij de betreffende lidstaat een officiële "Ingebrekestelling". Hierin kaart de Commissie officieel de betreffende zaak aan bij een lidstaat en verzoekt zij de lidstaat terug te komen op zijn handelwijze. Als de lidstaat niet voldoet aan dit verzoek stuurt de Commissie de betreffende lidstaat een "Met Redenen Omkleed Advies". Dit advies komt erop neer dat de betreffende lidstaat zijn Europeesrechtelijke verplichtingen na moet komen. In de zaak waaraan in het fiche wordt gerefereerd, zijn deze twee stations gepasseerd. Het is thans aan de Commissie om te beslissen of de zaak aanhangig wordt gemaakt bij het Europees Hof van Justitie. Bij mijn weten heeft de Commissie deze stap nog niet genomen.

Centraal in deze zaak staat de interpretatie van artikel 33, eerste lid, van de Europese sociale zekerheidsverordening (hierna: de verordening). In dit artikel is geregeld dat een lidstaat ten laste van wie verstrekkingen worden verleend premies mag inhouden op het pensioen of de uitkering die de lidstaat uitkeert om de kosten van onder meer de verstrekkingen bij ziekte te dekken. In het betreffende verordeningsartikel wordt voor deze premieheffing aangeknoopt bij de betreffende wettelijke regeling. Voor de premieheffing ingevolge de AWBZ is de wettelijke regeling de Wet financiering volksverzekeringen. De maatstaf voor de premieheffing voor de AWBZ is het 'wereldinkomen' van betrokkene. Hierin zijn alle inkomensbestanddelen meegenomen. De Commissie is echter van mening dat Nederland op grond van het genoemde artikel 33 bij de premieheffing uitsluitend premie mag inhouden over de pensioenen of uitkeringen die Nederland zelf daadwerkelijk betaalt. Nederland houdt echter bij de vaststelling van het premie-inkomen ook rekening met (pro-rata-)pensioenen die iemand uit andere lidstaten ontvangt. Zowel Nederland als de Commissie volharden in hun standpunt.

Meer details over de inhoud van de onderhavige zaak treft u aan in reactie van de Nederlandse regering op de 'Ingebrekestelling' respectievelijk het 'Met Redenen Omkleed Advies' waarvan ik een afschrift bijvoeg.

Mocht de Commissie inzake de AWBZ-premieheffing een zaak aanbrengen bij het Europees Hof van Justitie en mocht Nederland deze zaak verliezen dan zijn er budgettaire gevolgen te verwachten. Volgens een inschatting van de Belastingdienst betreft het hier een financieel nadeel ten belopen van circa € 13 miljoen per jaar.

De Minister van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport,

H. Hoogervorst

DOCUMENTEN

[Premieheffing AWBZ \(bijlage 1\) \(nieuw venster\)](#)
Kamerstuk | 5-7-2004 (pdf, 6 pag., 1.174 kB)

[Premieheffing AWBZ \(bijlage 2\) \(nieuw venster\)](#)
Kamerstuk | 5-7-2004 (pdf, 5 pag., 1.055 kB)

Permanente Vertegenwoordiging van het
Koninkrijk der Nederlanden

Secretariaat Generaal van de
Europese Commissie
Wetstraat 200
1049 Brussel

Juridische en Institutionele Zaken
Herrmann-Debrouxlaan 48
B-1160 Brussel

<i>Datum</i>	19 februari 2004	<i>Auteur</i>	Marc Jorna
<i>Kenmerk</i>	JIZ-16183/04	<i>Telefoon</i>	0032-2-679-1510
<i>Blad</i>	1/6	<i>Fax</i>	0032-2-679-1774
<i>Bijlage(n)</i>	--	<i>E-mail</i>	bre-jiz@minbuza.nl
<i>Betreft</i>	Art 226 EGV zaak 2003/4023 met redenen omkleed advies ; ziektekosten- en moederschapsverzekering		
<i>C.c.</i>	DG Welgelegenheid en Sociale Zaken		

De Nederlandse regering heeft de eer u mededeling te doen van het volgende. Op 19 december 2003 ontving de Nederlandse regering bovengenoemd met redenen omkleed advies wegens de berekening van de premies voor de ziektekosten- en moederschapsverzekering. In dit advies geeft de Commissie een uiteenzetting van de feiten. Hierbij wordt onder meer gerefereerd aan eerdere brieven van de Nederlandse autoriteiten. Naar het oordeel van de Nederlandse regering is het feitencomplex zoals verwoord door de Commissie onvolledig. Volledigheidshalve merkt de Nederlandse regering op dat, onder meer waar het haar brieven betreft, zij zich het recht voorbehoudt om feiten uit deze brieven die de Commissie niet naar voren brengt in haar uiteenzetting van de feiten in een later stadium alsnog naar voren te brengen.

Centraal in deze zaak staat de interpretatie van artikel 33, eerste lid, van de Europese sociale zekerheidsverordening (hierna: de verordening). In dit artikel is geregeld dat één lidstaat ten laste van wie verstrekkingen worden verleend premies mag inhouden op het pensioen of de rente die het uitkeert om de kosten van onder meer de verstrekkingen bij ziekte te dekken. Deze premies worden berekend overeenkomstig de betrokken wettelijke regeling.

De Commissie geeft in haar advies aan zich niet te kunnen verenigen met het standpunt van de Nederlandse autoriteiten zoals weergegeven in haar brieven van 23 maart 2001, van 15 augustus 2002 en van 8 juli 2003. De Commissie baseert zich daarbij uitsluitend op overweging 49 van het arrest van het Hof in de zaak Rundgren. De Commissie geeft in haar advies de opvatting van het Hof weer inzake de betekenis van artikel 33, eerste lid, van de verordening.

De Commissie interpreteert dit artikel op een zodanige manier dat het betrokken orgaan (dat overeenkomstig de wetgeving van de bevoegde staat gerechtigd is om inhoudingen te doen) alleen is toegestaan ter dekking van de kosten van verleende prestaties bij ziekte een bedrag in te houden op het pensioen of de rente die dit orgaan verschuldigd is, en die het dus, in de opvatting van de Commissie, daadwerkelijk heeft uitgekeerd.

De Commissie benadrukt in haar advies dat het arrest in de zaak Rundgren algemeen is en uitdrukkelijk in tegenspraak met het standpunt van de Advocaat-Generaal van het Hof in de zaak Movrin. De Commissie meent uit het arrest Rundgren op te moeten maken dat de inkomensbasis voor de berekening van ziektekostenverzekeringspremies niet kan verwijzen naar inkomsten uit pensioenen die door een andere staat worden betaald, telkens wanneer artikel 33, eerste lid, van de verordening van toepassing is.

De Nederlandse regering kan zich niet met het advies van de Commissie verenigen. De Nederlandse regering is van oordeel dat zij gerechtigd is premies voor de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten in gevallen als bedoeld in artikel 33, eerste lid, van de verordening in rekening te brengen op de manier waarop in de Nederlandse wetgeving daarin is voorzien.

Deze opvatting is reeds uitvoerig toegelicht in de brief van 8 juli 2003. Naar deze brief wordt dan ook verwezen.

In ieder geval is hierbij de feitelijke situatie relevant. Het gaat in casu om een Nederlands ingezetene die zowel van Duitsland als van Nederland een invaliditeitspensioen ontvangt. Van Duitse zijde is bij herhaling van de Landesversicherungsanstalt Westfalen bevestigd dat betrokkene uit hoofde van het Duitse invaliditeitspensioen niet meer verzekerd is krachtens de Duitse sociale verzekeringswetgeving en derhalve evenmin premieplichtig. Uit artikel 13, lid 2, sub f) van de verordening juncto artikel 10 ter van Verordening 574/71 (hierna: de uitvoeringsverordening) vloeit dan voort dat betrokkene uitsluitend onderworpen is aan de Nederlandse sociale verzekeringswetgeving. Krachtens de Nederlandse sociale zekerheidswetgeving is de heer Johann als ingezetene van Nederland verzekerd én derhalve ook premieplichtig krachtens de volksverzekeringen, waaronder de AWBZ. Duitsland is in dit geval in het geheel niet meer gerechtigd om premies in te houden over het Duitse pensioen. Dit standpunt wordt ook door de Commissie ingenomen.¹

Omdat betrokkene een pensioen ontvangt op grond van zowel de Duitse als de Nederlandse wetgeving én uit hoofde van de wetgeving van zijn woonland, Nederland, recht heeft op verstrekkingen, is op hem artikel 27 van de verordening van toepassing.

¹ Vgl. Arrest van 3 mei 2001, zaak C-347/98 Commissie/België,

Op grond van dit artikel heeft betrokkene uitsluitend in Nederland en voor rekening van het Nederlandse orgaan recht op verstrekkingen “*alsof betrokkene uitsluitend recht had op een pensioen of rente, verschuldigd krachtens de Nederlandse sociale verzekeringswetgeving*”.

Naar het oordeel van de Nederlandse regering wordt met de zinsnede “alsof de betrokkene uitsluitend recht had op een pensioen of rente, verschuldigd krachtens de wettelijke regeling van deze lidstaat” bedoeld dat deze verstrekkingen geheel voor rekening van Nederland komen. Artikel 33, eerste lid, van de verordening voorziet erin dat de lidstaat voor wiens rekening de kosten van verstrekkingen komen gerechtigd is bijdragen of premies op het verschuldigde pensioen in te houden om de kosten van de prestaties bij ziekte en moederschap te dekken, overeenkomstig de door die lidstaat toegepaste wettelijke regeling,

De Nederlandse regering blijft van oordeel dat artikel 33, eerste lid, van de verordening geenszins verbiedt om bij de bepaling van de inkomensgrondslag voor de berekening van de ziektekostenpremie een pensioen mee te tellen dat op grond van de wetgeving van een andere lidstaat wordt betaald. De Nederlandse regering blijft met de Commissie van mening verschillen over de vraag of de rechtsoverwegingen van het Europese Hof van Justitie in de zaak Rundgren² betrekking hebben op artikel 33, eerste lid, in het algemeen en dat de inkomensgrondslag voor de berekening van de ziektekostenpremie daarom niet betrekking kan hebben op inkomen uit pensioenen van andere lidstaten als het eerste lid van artikel 33 van de verordening van toepassing is. De Nederlandse regering is van mening dat het arrest Rundgren niet kan worden doorgetrokken naar een casus als de onderhavige.

De Nederlandse regering is van oordeel dat op grond van artikel 33, eerste lid, van de verordening Nederlandse organen die een pensioen verschuldigd zijn, gerechtigd zijn hierop AWBZ-premie in te houden. Uiteraard geldt dit alleen in die gevallen waarin de kosten van medische zorg voor Nederlandse rekening komen. Dit is in het onderhavige geval zo. Naar het oordeel van de Nederlandse regering dient het betreffende artikel uit de verordening zodanig te worden geïnterpreteerd dat voor de berekening van de verschuldigde premies het gehele inkomen, inclusief buitenlandse pensioenen, in aanmerking kan worden genomen als dat in de nationale wetgeving is voorzien. Het aldus berekende gehele premiebedrag mag vervolgens worden ingehouden op het door het Nederlandse orgaan verschuldigde pensioen. In het onderhavige geval wordt dit in de Nederlandse wetgeving voorzien. In dit kader zij tevens verwezen naar hetgeen de Nederlandse regering hierover opmerkt in haar brief van 8 juli 2003.

De Nederlandse regering blijft het eens met de opmerking van Advocaat-Generaal Jacobs in punt 20 in de zaak nummer C-73/99 – Movrin dat deze niet inziet hoe de Nederlandse handelwijze strijdig zou kunnen zijn met artikel 33 van de verordening.

² Arrest van 10 mei 2001, zaak C-389/99 Sulo Rundgren, Jur. 2001, blz. I-3731

In Nederland betalen alle AWBZ-verzekerden, bij wie bij wege van aanslag premie wordt geheven, dezelfde premie over hun totale belastbare wereldinkomen. Zij hebben ook allen dezelfde aanspraken. Nederland hecht in dit opzicht aan een volledig gelijke behandeling van ingezetenen. Deze vloeit overigens ook voort uit het Europese burgerschap van de Unie (artikel 18 van het EG-Verdrag). De Commissie bestrijdt in haar advies dat het hier zou gaan om gelijke gevallen. De Commissie geeft aan dat er geen sprake is van gelijke gevallen omdat migrerende werknemers een andere groep vormen dan de werknemers die hun land nooit hebben verlaten. De Nederlandse regering bestrijdt ook niet dat migrerende werknemers een andere groep verzekerden zijn dan werknemers die hun land nooit hebben verlaten. Het gaat in casu echter om voormalige migrerende werknemers. Na hun pensionering worden zij voor de wet gelijkgesteld met verzekerden die nooit zijn gemigreerd. Het zijn dan allemaal ingezetenen, die recht hebben op dezelfde aanspraken en daarvoor, de AWBZ is immers een volksverzekering, allemaal dezelfde premie betalen.

De Nederlandse regering verwijst in dit kader nogmaals naar hetgeen zij over het beginsel van gelijke behandeling heeft opgemerkt in haar brief van 8 juli 2003 in het bijzonder de conclusie dat onder respectering van het beginsel van gelijke behandeling tegelijkertijd moet worden opgemerkt dat toepassing van de verordening niet mag leiden tot ongerechtvaardigde verrijking van betrokkenen. Indien premieheffing zou plaatsvinden conform de opvattingen die de Commissie hier klaarblijkelijk over heeft (bij de vaststelling van het premie-inkomen geen rekening houden met het Duitse pensioen) dan zou betrokkene - en anderen die een buitenlands pensioen ontvangen - voor hetzelfde pakket van aanspraken (veel) minder of, in voorkomend geval, nagenoeg geen premie hoeven te betalen dan andere Nederlandse ingezetenen met uitsluitend binnenlandse inkomensbestanddelen. Dit leidt naar het oordeel van de Nederlandse regering tot een ongerechtvaardigde verrijking van betrokkene. Doordat Duitsland immers geen premie mag heffen over het Duits pensioen en Nederland bij de vaststelling van het premie-inkomen, in de opvatting van de Commissie, geen rekening mag houden met het Duitse pensioen, betaalt betrokkene voor hetzelfde pakket van aanspraken (veel) minder dan iemand van wie het inkomen alleen is samengesteld uit binnenlandse inkomensbestanddelen. Als Nederland in het onderhavige geval het buitenlandse deel van het pensioen (in casu het Duitse pensioen) bij de premievaststelling buiten beschouwing zou moeten laten dan zou een deel van de premie 'verdampen' ten gunste van betrokkene die hiermee ongerechtvaardigd zou worden verrijkt. De Nederlandse regering blijft van oordeel dat zulks niet strookt met de doelstellingen van het Gemeenschapsrecht en dat de toepassing van het Gemeenschapsrecht hiertoe ook niet verplicht.

Overigens vraagt de Nederlandse regering zich af hoe het standpunt van de Commissie in het onderhavige met redenen omkleed advies zich verhoudt tot het standpunt van de Commissie in het voorstel tot wijziging van de verordening en de toepassingsverordening van 31 juli 2003 (COM(2003) 468 definitief).

In dit voorstel stelt de Commissie voor om artikel 33, eerste lid, van de verordening te wijzigen door hierin te bepalen dat het orgaan van een lidstaat dat een pensioen of rente verschuldigd is en dat een wettelijke regeling toepast waarin is bepaald dat voor rekening van een pensioen- of rentetrekker bijdragen of premies worden ingehouden om de kosten van de prestaties bij ziekte en moederschap te dekken die overeenkomstig de artikelen 27, 28, 28bis, 29, 31 en 32 voor zijn rekening komen, gemachtigd is deze bedragen, berekend overeenkomstig de betrokken wettelijke regeling, in te houden op *“de pensioenen of renten welke dit orgaan of een andere lidstaat verschuldigd zijn”*. Door deze voorgestelde wijziging wordt de berekeningsgrondslag waarover bijdragen geheven kunnen worden verduidelijkt: deze grondslag betreft de pensioenen of renten welke dit orgaan of een andere lidstaat verschuldigd zijn (de hiervoor gecursiveerde tekst). Nederland heft al premies in overeenstemming met de voorgestelde wijziging. Nederland handelt wat de premieheffing voor de AWBZ-verzekering derhalve al volgens het door de Commissie voorgestane systeem en ziet niet in hoe de Commissie in het onderhavige met redenen omkleed advies tot de conclusie komt dat Nederland in strijd handelt met de op hem rustende verplichtingen krachtens artikel 33, eerste lid, van de verordening.

In aanvulling op de voorgaande alinea wijst de Nederlandse regering nog op het commentaar van de Commissie bij de voorgestelde wijziging. De Commissie stelt het volgende. “De geest van artikel 33, lid 1, stelt een parallellisme in tussen de betaalde prestaties bij ziekte en moederschap en de daarvoor ingehouden bijdragen of premies, door te stellen dat het orgaan van een lidstaat dergelijke bijdragen of premies slechts mag inhouden bij pensioen- of rentetrekkers die als tegenprestatie prestaties bij ziekte en moederschap ontvangen die ten laste van het orgaan van die lidstaat komen. De wijziging van lid 1 van artikel 33 moet preciseren dat dergelijke bijdragen of premies op alle aan de pensioen- of rentetrekkers betaalde pensioenen of renten kunnen worden ingehouden indien de nationale wetgeving daarin voorziet.”

De Commissie geeft in dit commentaar met zoveel woorden aan dat de voorgestelde wijziging “moet preciseren” dat de berekeningsgrondslag alle pensioenen omvat. Hieruit valt af te leiden dat dit ook al het geval is met het huidige artikel 33. De Nederlandse regering ziet in de zinsnede van de Commissie over het parallellisme tussen de betaalde prestaties en de daarvoor ingehouden bijdragen of premies een parafraze van haar eigen oordeel over artikel 33 zoals verwoord in haar brief van 8 juli 2003.

Voor het overige verwijst de Nederlandse regering nog naar hetgeen zij in haar brief van 8 juli 2003 heeft opgemerkt ter zake van het spiegelbeeld van de premie-inhouding geregeld in artikel 33, tweede lid, van de verordening en haar overwegingen ter zake van het arrest van het Hof in de zaak Rundgren.

Gelet op het bovenstaande komt de Nederlandse regering dan ook tot de conclusie dat de wijze waarop Nederland premie heft voor de AWBZ niet in strijd is met artikel 33, eerste lid, van de verordening. Zij kan het advies van de Commissie in de onderhavige zaak dan ook niet volgen.

De Nederlandse regering hoopt u hiermede voldoende te hebben geïnformeerd.

De Permanent Vertegenwoordiger,
voor deze,

Mr. M. Jorna

A handwritten signature in black ink, consisting of several stylized, overlapping loops and lines, representing the name M. Jorna.

Ambassaderaad

Secretariaat Generaal
van de Europese Commissie
Wetstraat 200
1049 Brussel

Juridische en Institutionele Zaken
Herrmann-Debrouxlaan 48
B-1160 Brussel

Datum 3 juli 2003
Kenmerk JIZ-15053/03
Blad 1/5
Bijlage(n) n.v.t.
Betref Art 226 EG-Verdrag; inbreuk nummer 2003/4023
(premieheffing AWBZ)

Auteur Marc Jorna
Telefoon 0032-2-679.15.22
Fax 0032-2-679.17.74
E-mail bre-jiz@minbuza.nl

C.c. DG EMPLOI

Naar aanleiding van een klacht van de heer Johann over beweerdelijk onrechtmatige premieheffing door Nederland over zijn pensioen heeft u Nederland bij brief van 30 april 2003, inbreuk nummer 2003/4023, in gebreke gesteld wegens de onjuiste toepassing van Gemeenschapswetgeving, in het bijzonder wat betreft de naleving van de verplichtingen op grond van artikel 33, lid 1, van Verordening 1408/71 (hierna: de verordening). Over deze kwestie is reeds van Nederlandse zijde met de Commissie gecorrespondeerd bij brief van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid van 23 maart 2001, kenmerk SV/GSV/00/84001, en bij brief van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport van 15 augustus 2002 kenmerk Z/VV-2306909. In aanvulling op deze brieven heeft de Nederlandse regering de eer u hierbij als volgt te informeren.

De heer Johann woont in Nederland en ontvangt van zowel Duitsland als Nederland een invaliditeitspensioen. Blijkens herhaalde mededeling van de Landesversicherungsanstalt Westfalen is betrokkene uit hoofde van het Duitse invaliditeitspensioen niet meer verzekerd krachtens de Duitse sociale verzekeringswetgeving. Op grond van artikel 13, lid 2, sub f) van de verordening juncto artikel 10 ter van Verordening 574/71 (hierna: de uitvoeringsverordening) is de heer Johann uitsluitend onderworpen aan de Nederlandse sociale verzekeringswetgeving. Dit betekent dat de heer Johann als ingezetene van Nederland verzekerd en derhalve ook premieplichtig is krachtens de volksverzekeringen, waaronder de AWBZ.

Duitsland is in dit geval niet gerechtigd om premies in te houden over het Duitse pensioen. Dit standpunt wordt ook door de Commissie ingenomen.¹

Het Nederlandse Koninklijk Besluit uitbreiding en beperking kring van verzekerden volksverzekeringen 1999 (KB 746) bepaalt dat personen, die met toepassing van de verordening recht kunnen doen gelden op medische zorg die ten laste komt van een andere EU-lidstaat, zijn vrijgesteld van de AWBZ-verzekering (en premieplicht). Deze situatie doet zich in het onderhavige geval niet voor. De Nederlandse wetgeving is daarmee in overeenstemming met de bijzondere bepalingen van de verordening met betrekking tot de medische zorg van pensioen- en rentetrekkingen die het recht op premieheffing voor de AWBZ beïnvloeden, in het bijzonder de artikelen 27 tot en met 33.

Omdat de heer Johann een pensioen ontvangt zowel op grond van de Duitse als van de Nederlandse wetgeving en uit hoofde van de wetgeving van zijn woonland, Nederland, recht heeft op verstrekkingen, is op hem artikel 27 van de verordening van toepassing. Op grond van dit artikel heeft de heer Johann uitsluitend in Nederland recht op verstrekkingen alsof betrokkene uitsluitend recht had op een pensioen of rente, verschuldigd krachtens de Nederlandse sociale verzekeringswetgeving. Naar het oordeel van de Nederlandse regering wordt met de zinsnede "alsof de betrokkene uitsluitend recht had op een pensioen of rente, verschuldigd krachtens de wettelijke regeling van deze lidstaat" bedoeld dat deze verstrekkingen geheel voor rekening van Nederland komen. Artikel 33, eerste lid, van de verordening voorziet erin dat de lidstaat voor wiens rekening de kosten van verstrekkingen komen gerechtigd is bijdragen of premies op het verschuldigde pensioen in te houden om de kosten van de prestaties bij ziekte en moederschap te dekken, overeenkomstig de door die lidstaat toegepaste wettelijke regeling.

Naar het oordeel van de Nederlandse regering verbleet artikel 33, lid 1 van de verordening geenszins om bij de bepaling van de inkomensgrondslag voor de berekening van de ziektekostenpremie een pensioen mee te tellen dat op grond van de wetgeving van een andere lidstaat wordt betaald. Evenmin kan de Nederlandse regering het standpunt van de Commissie onderschrijven dat de conclusies van het Europese Hof van Justitie in de zaak Rundgren² betrekking hebben op artikel 33, lid 1, in het algemeen en dat de inkomensgrondslag voor de berekening van de ziektekostenpremie daarom niet betrekking kan hebben op inkomen uit pensioenen van andere lidstaten als lid 1 van artikel 33 van toepassing is.

¹ Vgl. Arrest van 3 mei 2001, zaak C-347/98 Commissie/België.

² Arrest van 10 mei 2001, zaak C-389/99 Sulo Rundgren, Jur. 2001, blz. I-3731

Naar het oordeel van de Nederlandse regering machtigt artikel 33 de Nederlandse organen die een pensioen verschuldigd zijn, AWBZ (en in voorkomend geval ZFW)-premies in te houden op de Nederlandse pensioenen, echter uitsluitend indien de kosten van medische zorg voor Nederlandse rekening komen, zoals bij de heer Johann het geval is. Deze bepaling dient naar het oordeel van de Nederlandse regering derhalve zo te worden gelezen dat premies mogen worden berekend over het gehele inkomen, dus ook over de buitenlandse pensioenen, als dat in de nationale wetgeving is voorzien. Het gehele bedrag mag vervolgens worden ingehouden op het Nederlandse pensioen.

Volgens de Nederlandse regering ligt aan deze bepaling het beginsel ten grondslag dat degenen op wie de verordening van toepassing is, slechts aan de wetgeving van een enkele lidstaat onderworpen kunnen zijn, zoals dit beginsel in artikel 13, eerste lid, van deze verordening is vastgelegd. Hieruit vloeit voort dat alleen de lidstaat waarvan de wetgeving op grond van de verordening van toepassing is, gerechtigd is om met verstrekkingen wegens ziekte en moederschap samenhangende premies in te houden. Het stelsel waaronder premies mogen worden ingehouden komt derhalve overeen met het stelsel waaronder recht op verstrekkingen bestaat.

De toegepaste wetgeving inzake de premieheffing voor de financiering van de AWBZ-verzekering is de Wet financiering volksverzekeringen. In deze wet is bepaald dat de maatstaf voor de heffing van de premie voor de volksverzekeringen het premie-inkomen van de premieplichtige is. Voor de heffing hiervan bij wege van aanslag wordt onder premie-inkomen verstaan het belastbaar inkomen. Dit inkomen wordt afgeleid van het 'wereldinkomen' van betrokkene en bestaat uit alle inkomensbestanddelen; zowel binnen- als buitenlandse.

In dit kader zij nogmaals verwezen naar punt 20 in de conclusie van Advocaat-Generaal Jacobs in zaak nummer C-73/99 - Movrin. De Advocaat-Generaal verklaart hier niet in te zien hoe de Nederlandse handelwijze strijdig zou kunnen zijn met artikel 33 van de verordening. Overigens heeft het Hof zich in deze zaak uitsluitend uitgesproken over de handelwijze van de Duitse uitvoeringsorganen, die een met het Duits pensioenrecht samenhangende compensatie voor de kosten van de wettelijke ziektekostenverzekering niet uitbetalen aan personen die wonen in een andere EU-lidstaat en die aan de wettelijke ziektekostenverzekering van die staat zijn onderworpen. In casu achtte het Hof dit in strijd met artikel 10 van de verordening.

In Nederland betalen alle AWBZ-verzekerden, bij wie bij wege van aanslag premie wordt geheven, dezelfde premie over hun totale belastbare inkomen. Zij hebben ook allen dezelfde aanspraken. Nederland hecht in dit opzicht aan een volledig gelijke behandeling van ingezetenen. Wordt bij sommige ingezetenen bij de vaststelling van het premie-inkomen rekening gehouden met inkomensbestanddelen voortvloeiend uit een onroerende zaak die in het buitenland is gelegen, bij anderen wordt rekening gehouden met een of meer buitenlandse pensioenen.

Kenmerk
Blad

=
3/5

Nederland ziet geen aanleiding om een buitenlands pensioen bij de vaststelling van het premie-inkomen hierbij buiten beschouwing te laten en is van mening dat artikel 33 hiertoe niet verplicht. In de situatie dat betrokkene met dezelfde inkomensbestanddelen in Duitsland zou wonen, zou Nederland overigens geen enkele premie in rekening brengen over het Nederlandse pensioen. Er zouden in dat geval immers ook geen prestaties worden verleend ten laste van Nederland.

Het essentiële beginsel dat ten grondslag ligt aan de verordening is het beginsel van gelijke behandeling. Artikel 3, eerste lid, van de verordening bepaalt ook dat personen die op het grondgebied van één der lidstaten wonen en op wie de bepalingen van deze verordening van toepassing zijn, in beginsel de rechten en verplichtingen hebben voortvloeiende uit de wetgeving van elke lidstaat onder dezelfde voorwaarden als de onderdanen van die staat. Onder respectering van dit beginsel moet tegelijkertijd opgemerkt worden dat toepassing van de verordening niet mag leiden tot ongerechtvaardigde verrijking van betrokkenen. Indien premieheffing zou plaatsvinden conform de opvattingen die de Commissie hier klaarblijkelijk over heeft (bij de vaststelling van het premie-inkomen geen rekening houden met het Duitse pensioen) dan zou betrokkene - en anderen die een buitenlands pensioen ontvangen - voor hetzelfde pakket van aanspraken (veel) minder premie hoeven te betalen dan andere Nederlandse ingezetenen met uitsluitend binnenlandse inkomensbestanddelen. Doordat Duitsland immers geen premie mag heffen over het Duitse pensioen en Nederland bij de vaststelling van het premie-inkomen, in de opvatting van de Commissie, geen rekening mag houden met het Duitse pensioen, betaalt betrokkene voor hetzelfde pakket van aanspraken (veel) minder dan iemand met eenzelfde inkomen dat alleen is samengesteld uit binnenlandse inkomensbestanddelen. De Nederlandse regering is van opvatting dat de toepassing van de Gemeenschapswetgeving hiertoe niet verplicht.

Het spiegelbeeld van het recht op premie-inhouding is te vinden in artikel 33, tweede lid, van de verordening. Daarin wordt bepaald dat in het geval een staat geen pensioen of rechte is verschuldigd, de premies voor de dekking van de kosten van verstrekkingen wegens ziekte of moederschap niet invorderbaar zijn indien deze premies zijn verschuldigd op grond van de enkele omstandigheid dat men op het grondgebied van die lidstaat woont. Uit het arrest Noy³ leidt de Nederlandse regering af dat de in artikel 33 neergelegde regels betreffende de verstrekkingen bij ziekte en moederschap de toepassing vormen van een meer algemeen beginsel, te weten, dat van iemand die recht heeft op een pensioen of rente, wegens het enkele feit dat hij op het grondgebied van een lidstaat woont, geen premies voor de verplichte verzekering kunnen worden verlangd ter dekking van de kosten van verstrekkingen die ten laste van een orgaan van een andere lidstaat komen. In het arrest Rundgren heeft het Hof dit algemene beginsel bevestigd en binnen de Nederlandse wetgeving heeft dit beginsel zijn vertaling gekregen in voornoemd KB 746. Wat betreft de heer Johann staat het vast dat hij niet binnen de termen van artikel 33, lid 2 valt.

³ Arrest van 21 februari 1991, zaak C-140/88, Jur. 1991, blz. I-387.

In samenhang met het bovenstaande merkt de Nederlandse regering over het arrest in zaak C-389/99 - Rundgren nog het volgende op.

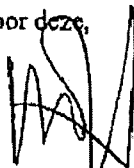
Aanleiding voor de zaak Rundgren was premieheffing door Finland, het woonland van Rundgren, over (uitsluitend) inkomsten uit een andere lidstaat. Prestaties voor ziekte en moederschap kwamen in het geval van Rundgren niet ten laste van Finland maar ten laste van Zweden. Finland betaalde in het geval Rundgren geén pensioen uit. Rechtsoverweging 49 uit het arrest Rundgren moet dan ook uitsluitend in die context worden gezien. Waar een lidstaat geen pensioen uitbetaalt en ook niet de lasten draagt van verstrekkingen, is het niet meer dan logisch en gerechtvaardigd dat dezelfde lidstaat hiervoor ook geen premie mag heffen en dus ook geen rekening mag houden met buitenlandse pensioenen bij de premievaststelling. De rechtsoverweging geeft in de zaak Rundgren slechts aan dat het maatgevend criterium om premie te heffen het daadwerkelijk uitbetalen van een pensioen is.

De onderhavige casus is echter van een volstrekt andere orde: Nederland betaalt én aan betrokkene een pensioen én draagt de volledige lasten van de verstrekkingen. Het is dan ook gerechtigd premie te heffen over het Nederlandse pensioen. In een dergelijk geval is het eveneens gerechtvaardigd dat hierbij rekening wordt gehouden met alle pensioenen. Zou een deel van het pensioen bij de premievaststelling buiten beschouwing moeten worden gelaten dan zou een deel van de premie 'verdampen' ten gunste van betrokkene die hiermee ongerechtvaardigd zou worden verrijkt. Wellicht ten overvloede merkt de Nederlandse regering nog op dat Nederland niet afzonderlijk het Duitse pensioen belast maar slechts bij de vaststelling van de te betalen premie rekening houdt met dit pensioen.

Gelet op het bovenstaande concludeert de Nederlandse regering dat de wijze waarop Nederland premie heft voor de AWBZ niet in strijd is met artikel 33, eerste lid, van de verordening.

De Nederlandse regering hoopt u hiermede voldoende te hebben geïnformeerd.

De Permanent Vertegenwoordiger,
voor deze,

Mr. M. Jorna
Ambassaderaad

Kenmerk

Blad 5/5